



Budgetaftale 2020

Trædesten til fremtiden



REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder

For tiltrædelse af budgetaftale 2020

Aalborg, den 10. oktober 2019



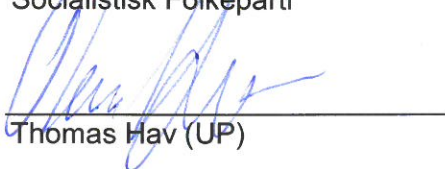
Socialdemokraterne



Dansk Folkeparti



Socialistisk Folkeparti



Thomas Hav (UP)



Venstre



Enhedslisten



Det Radikale Venstre



Regionsrådsformanden

Trædesten til fremtiden

Hvert år er omkring 90% af nordjyderne i kontakt med det regionale sundhedsvæsen. Nordjyderne mødes af et kompetent og empatisk personale, der i en presset hverdag formår at holde fokus på den enkelte patient. De mødes også af en høj kvalitet og behandlingsindsatser, der følger med tidens krav og muligheder.

Det giver tilfredse patienter. Ved seneste undersøgelse af patienttilfredsheden var over 9 ud af 10 patienter med fysiske sygdomme i høj eller i meget høj grad tilfredse med den behandling og pleje, som de har modtaget på de nordjyske hospitaler. Det må vi gerne være stolte af.

Med budgetforliget for 2020 ønsker forligspartierne at understrege vigtigheden af en "sikker drift" for regionens hospitaler og øvrige områder. Vi anser sikker drift som en forudsætning for at kunne fortsætte den positive udvikling.

I budgetlægningen har det derfor været centralt for forligspartierne, at omprioriteringerne i 2020 holdes så lave som muligt, så der i videst mulig omfang kan sikres arbejdsro. Det skal ikke mindst ses i lyset af, at der på hospitalerne fortsat arbejdes intenst på at sikre strukturel økonomisk balance. Det er et langt og sejt – men også nødvendigt – træk. Fra politisk side anerkender vi den store indsats, der bliver lagt for dagen.

Medarbejdersiden i Region Nordjylland bidrager konstruktivt i den løbende prioritering. Det har vi senest set ved dette års budgetlægning. Forligspartierne vil gerne intensivere samarbejdet. Derfor afsættes der i budgetforliget midler, der i fællesskab mellem ledelse og medarbejderside kan prioriteres til arbejdet med at finde de mest hensigtsmæssige løsninger på såvel centrale som lokale udfordringer – og på den måde være med til at fremme arbejdsmiljøet.

Økonomiaftalen med regeringen giver regionen det største økonomiske løft til sundhedsområdet siden finanskrisen. Samtidig noterer forligspartierne, at der herudover er tilkendegivelser om yderligere midler i blandt andet finansloven for 2020 og en kommende national psykiatriplan.

Men det ændrer ikke ved, at den regionale budgetlægning for 2020 stadig har været en svær øvelse, hvor der kun i begrænset omfang har været midler til nye udviklingsindsatser. Her har forligspartierne derfor valgt at fokusere indsatserne omkring fire "centrale trædesten til fremtiden". Det forstår vi som:

Vi sikrer de rigtige rammer: Det største nordjyske byggeri gennem tiderne, Nyt Aalborg Universitetshospital, er godt undervejs. En stor fremtidsvision er dermed tæt på at blive til virkelighed. Med budgetforliget for 2020 fortsætter vi en økonomisk ansvarlig linje og afsætter midler til indflytning og ibrugtagning. Samtidig påbegynder vi nu implementeringen af regionens nye elektroniske patientjournal. I forhold til specialsektoren prioriteres udvidelse og ombygning af rammerne for botilbud til voksne med døvblindhed.

Vi vil være Danmarks grønneste region: Det bliver vi via ambitiøse lokale klimahandlingsplaner for egne institutioner, bæredygtige transportløsninger for den regionale kollektive trafik og et målrettet arbejde med kortlægning af jordforurening og beskyttelse af grundvandet. Det er ikke nødvendigvis tiltag, der koster penge. Det handler mindst lige så meget om, at vi får implementeret et mere "grønt tankesæt" i hele vores organisation.

Vi ønsker et nært sundhedsvæsen tæt på borgeren: Vi intensiverer arbejdet for, at borgerne på en mere enkel måde kan komme i kontakt med sundhedsvæsenet, og at en større del af behandlingen skal foregå i nærmiljøet. Vi sætter samtidig mere tryk på arbejdet omkring at sikre mere lighed i sundhed, mere forebyggelse og en øget patientinddragelse.

Vi sikrer en bedre lægedækning: Med budgetforliget for 2020 prioriterer vi betydelige midler til uddannelsesområdet, hvilket på sigt vil forbedre lægedækningen i blandt andet almen praksis.

Endelig lægger forligspartierne op til, at alle politiske udvalg under Regionsrådet drøfter, hvordan FN's verdensmål kan integreres og agere som pejlemærker for udvalgenes arbejde, herunder hvordan medarbejdere og administration kan udvikle nye tilgange baseret på verdensmålene.

1 Sundhedsområdet

Sundhedsområdet er regionens største driftsområde – og udgør ca. 90 pct. af den samlede regionale økonomi. Hovedopgaverne er driften af de nordjyske hospitaler og levering af sygesikringsydelser. Samlet set anvendes der ca. 12 mia. kr. i 2020.

Budgetforliget er indgået indenfor rammerne af økonomiaftalen for 2020, der giver Region Nordjylland et råderum på ca. 134 mio. kr., som i budgetforliget er disponeret til nye initiativer, stigende aktivitet og øvrige merudgifter.

Indenfor den samlede økonomiske ramme gennemføres konkrete omprioriteringer på sundhedsområdet for ca. 58 mio. kr., ligesom der indgår et teknologibidrag på 52 mio. kr., svarende til forudsætningerne i Økonomiaftalen.

De konkrete prioriteringer fremgår af forligets afsnit 5. I det følgende knyttes der bemærkninger til centrale dele af prioriteringerne.

1.1 Respekt for patientens tid

Hospitalerne i Region Nordjylland arbejder målrettet med at sikre, at patienterne får hurtig udredning og hurtig behandling. Gennem de seneste år har der i regionen været stort fokus på de fastsatte politiske målsætninger vedrørende kort ventetid til udredning, operation og kræftbehandling. Det har betydet, at målsætningerne har en hel central plads i den daglige drift.

Vi kan se, at det vedvarende fokus på de politiske målsætninger virker. I dag overholder regionen udredningsretten i 95% af udredningsforløbene, og også målopfyldelsen på kræftområdet ligger højt med 83% opfyldelse af forløbstiderne. Forligspartierne ønsker at fastholde den gode udvikling, og derfor vil der gælde de følgende ambitiøse målsætninger for 2020:

Udredning:

- Udredningsretten skal overholdes, jf. bekendtgørelsen.
- 75% patienterne skal, ved udgangen af 2020, udredes inden for 30 dage på vores egne hospitaler.

Behandling:

- Ventetiden til operation må ikke overstige 45 dage. Målsætningen skærpes dermed fra de hidtidige 50 dage.

Kræftbehandling:

- 90% af kræftpakkeforløbene skal gennemføres inden for de fastsatte forløbstider.

Med henblik på at levere hurtigere diagnostik af høj faglig kvalitet afsættes der en pulje på 2 mio. kr. til det billeddiagnostiske speciale.

Der afsættes yderligere en pulje på 5 mio. kr., som blandt andet kan anvendes til at finansiere ny aktivitet indenfor sundhedsområdet som følge af nye retningslinjer, vejledninger og anbefalinger samt uforudsete udgifter.

Kræftområdet

Forligspartierne lægger stor vægt på at sikre en fuld implementering af Kræftplan IV, både hvad angår forebyggelse, tidlig diagnostik, hurtig udredning og behandling, patientansvarlige samt patientinddragelse. Det samlede løft i Kræftplan IV udgør 12,7 mio. kr. i 2020 for Region Nordjylland.

1.2 Psykiatri

Psykiatrien er et højt prioriteret område i både Region Nordjylland og på den nationale arena.

I budgetforliget prioriteres således midler til at styrke den ambulante behandling af de mest syge patienter gennem implementering af den tværfaglige behandlingsmodel F-ACT. Med F-ACT tilbydes patienten intensiv behandling i perioder, hvor der er brug for det; når patienten har fået det bedre, nedjusteres behandlingen tilpasset det individuelle behov.

Desuden afsættes midler til at øge behandlingskapaciteten i den ambulante børne- og ungdomspsykiatri med henblik på at imødekomme det stadigt stigende antal henvisninger, der opleves.

Til de ovenfor nævnte initiativer afsætter forligspartierne samlet set 10 mio. kr. Her skal det også fremhæves, at forligspartierne øger kapaciteten indenfor børne- og ungdomspsykiatrien i speciallægepraksis jf. forligets afsnit 1.8.

Med budgetforliget for 2020 ønsker forligspartierne at understrege vigtigheden af en tværfaglig og rehabiliterende indsats under indlæggelse. Det er vigtigt, at den enkelte patient oplever sammenhæng i hele patientforløbet på tværs af sektorer. Den rehabiliterende indsats ser forligspartierne gerne videreført via øget brug af genoptræningsplaner, således at der sikres kontinuitet i rehabiliteringen efter udskrivelse.

Forligspartierne noterer med tilfredshed det permanente løft af psykiatrien givet i Finansloven for 2019. Med disse midler gives Psykiatrien i Region Nordjylland mulighed for at intensivere den stationære indsats i voksenpsykiatrien for patienter med svær psykisk lidelse samt etablere et akut udgående team i børne- og ungdomspsykiatrien, der medvirker til at styrke indsatsen før, under og efter en indlæggelse.

Forligspartierne hilser regeringens udspil om en 10-års plan for psykiatrien velkommen og ser frem til - i samarbejde med de øvrige regioner - at bidrage til udviklingsarbejdet. Der imødeses en plan med forpligtende mål om blandt andet at mindske antallet af genindlæggelser, nedbringe ventetiden og øge gennemsnitslevealderen for borgere med psykisk sygdom. Herudover forventes planen blandt andet at indeholde initiativer målrettet forebyggelse af psykisk sygdom, bedre sammenhæng i behandlingsforløb, en udvidelse af psykologordningen samt forøget kapacitet.

Med baggrund i det stigende antal retspsykiatriske patienter er der i regi af Danske Regioner gennemført en dybdegående analyse af retspsykiatriske patientforløb med fokus på en afgrænset periode forud for den begåede kriminalitet. Analysen viser, at flere psykiatriske patienter ikke har fået tilstrækkelig behandling forud for de kriminelle handlinger. Resultaterne er så markante, at det anbefales, at der fremadrettet er særligt fokus på at nedbringe antallet af psykiske syge, der begår kriminalitet. På den baggrund har en arbejdsgruppe under Danske Regioner udarbejdet en række anbefalinger, der skal sikre bedre behandling til patienter i psykiatrien.

Forligspartierne forventer, at Psykiatrien i Region Nordjylland følger op på arbejdsgruppens anbefalinger. Det indbefatter blandt andet implementering af lovændringen pr. 1. juli 2019, der omhandler, at der skal indgås obligatorisk udskrivningsaftale for alle indlagte patienter, som modtager kommunal

støtte efter serviceloven. Aftalen omfatter såvel behandlingsmæssige som sociale tilbud, med angivelse af konkrete aftaler samt angivelse af hvilken fagperson, der er ansvarlig for opfølgning på aftalen, med henblik på at sikre, at borgeren/patienten modtager de aftalte tilbud. Det fremgår også hvem, der skal reagere, hvis aftalen ikke overholdes. Forligspartierne ønsker, at der gennemføres de af anbefalingerne, der er mulige på nuværende tidspunkt – men forventer også, at der i den kommende 10-års plan vil indgå midler til yderligere implementering.

Sammenhæng for borgere med en psykisk lidelse er et vigtigt indsatsområde i en styrkelse af psykiatrien i de kommende år. Muligheder for samarbejde på tværs af region og kommuner i Nordjylland, fx gennem etablering af fælles *psykiatrhuse*, skal derfor afdækkes. Aalborg Kommune har i den forbindelse udtrykt interesse for at indgå i et fælles udredningsarbejde for at vurdere mulighederne for at etablere et psykiatrihus i samarbejde med regionen. Forligspartierne hilser et sådant initiativ velkomment og ser gerne, at det indgår i drøftelserne til budget 2021.

Styrket sammenhæng mellem psykiatri og somatik

Med henblik på at mindske den store overdødelighed blandt mennesker med alvorlig psykiatrisk sygdom ønsker forligspartierne at opprioritere indsatsen omkring liaison somatik. De særligt udsatte patienter opsøger sjældent/aldrig egen læge og har derfor psykiatrien som primær kontakt. Liaison somatik er en samarbejdsform på tværs af somatik og psykiatri, hvor somatisk personale tager hånd om fysiske symptomer og fysisk sygdom hos patienterne i psykiatrien. Liaison somatik er for nuværende alene et tilbud til indlagte patienter i Klinik Psykiatri Syd. Tilbuddet og de gode erfaringer herfra udvides nu, så det også omfatter Klinik Psykiatri Nord. Der afsættes 1 mio. kr. til opstart.

Herudover prioriterer forligspartierne en fortsættelse af aktiviteterne omkring udredning og behandling af demens, hvor regionen i forbindelse med den nationale demenshandlingsplan i 2016 blev tilført midler. Denne finansiering bortfalder ved årsskiftet 2019/2020. Forligspartierne er enige om at fortsætte indsatsen – til gavn for mange nordjyske borgere – og afsætter derfor 5,2 mio. kr. til området.

1.3 Et nært sundhedsvæsen tæt på borgeren

Forligspartierne er enige om, at sundhedsvæsenet fortsat skal rykke tættere på borgeren.

Borgerne skal på en enkel måde kunne komme i kontakt med sundhedsvæsenet, og en større del af behandlingen skal foregå i borgerens nærmiljø. Det kan ske ved egen læge, ved aftaler med de nordjyske kommuner, eller ved at hospitalerne understøtter behandling i borgerens eget hjem.

Forligspartierne ønsker at understøtte regionens udadvendte hospitaler, så de sammen med kommuner og egen læge kan tage ansvar for, at borgerne oplever et sammenhængende patientforløb. Det indebærer også, at borgeren kan modtage sundhedstilbud i nærmiljøet, når det er muligt og sundhedsfagligt forsvarligt. Et eksempel på dette arbejde er den nyligt indgåede rammeaftale mellem de nordjyske kommuner og regionen, der betyder, at 2.200 borgere årligt kan modtage intravenøs antibiotika-behandling i eget hjem eller i nærmiljøet. Det er "værdi for patienten" i praksis.

I Sundhedsaftalen med de nordjyske kommuner og almen praksis er der aftalt fem politiske pejlemærker, som alle understøtter et nært sundhedsvæsen. Der er et fælles fokus på kerneopgaven og på sundhedstilbud tæt på borgeren. De fælles pejlemærker omfatter også, at der arbejdes sammen om god borgerinddragelse, mere lighed i sundhed, bedre mental sundhed og trivsel samt mindre rygning i Region Nordjylland.

Regionen har sammen med kommuner og almen praksis organiseret sig i fire stærke administrative klynger og fire politiske klynger, som skal sætte strøm til de politiske pejlemærker, der er aftalt. Forligspartierne bemærker, at der i regionens budget indgår en pulje på 2,3 mio. kr. til sundhedsaftaler,

der udmøntes med henholdsvis 0,5 mio. kr. til hver af de fire klynger og 0,3 mio. kr. til mobil blodprøvetagning i forbindelse med udviklingsplanen for Thisted.

Forligspartierne ønsker, at Regionsrådet primo 2020 forelægges en handleplan for at styrke det regionale indspil i det nære og sammenhængende sundhedsvæsen.

Selv om der er lige adgang til vores sundhedsvæsen, er der desværre fortsat stor ulighed i sundhed. Mere lighed i sundhed er derfor en meget vigtig målsætning. Gode opvækstvilkår, uddannelse og ambitiøse forebyggelses-, behandlings- og rehabiliteringsindsatser, der tager udgangspunkt i den enkeltes borgers behov og vilkår, kan bidrage til at skabe mere lighed i sundhed. Dette kræver et tæt og ambitiøst samarbejde mellem region, kommuner, almen praksis samt andre aktører i civilsamfundet.

Forligspartierne noterer i den forbindelse med tilfredshed, at der i finanslovsforslaget for 2020 afsættes 60 mio. kr. over en 4-årig periode til at forbedre tandsundheden for de mest socialt udsatte borgere. Der er som udgangspunkt tale om en kommunal indsats, men forligspartierne ønsker i videst mulig omfang at understøtte med specialistrådgivning fra regional side.

Kompetencecenter for sårbare patienter – nyt navn og ny profil

Kompetencecenteret blev oprettet i forbindelse med budget 2017. Kompetencecenterets formål er at være med til at sikre, at de svageste borgere ikke tabes på gulvet og give dem et sundere, bedre og længere liv. Centret er således et væsentlig bidrag til arbejdet med målsætningen om mere lighed i sundhed.

Forligspartierne noterer sig, at aktivitetsniveauet indtil videre ikke har været så højt som oprindeligt forudsat. Der skal derfor vurderes forskellige justeringer af centrets nuværende arbejdsform, som fx ansættelse af en socialsygeplejerske, tættere samarbejde med Kvalitetsenheden for Almen Praksis og øget fokus på "aktiv patientstøtte". Patientudvalget og Akut- og Praksisudvalget vil inden udgangen af 2019 drøfte de forskellige muligheder.

I budgetforliget indregnes en reduktion på 0,5 mio. kr. med baggrund i de forventede justeringer af centeret.

Forebyggelse

Region Nordjylland vil sammen med sundhedsvæsenets andre aktører tage et fælles ansvar for forebyggelsen, så vi ikke bare behandler men også arbejder sammen om indsatser, der kan bidrage til at holde borgerne raske. Regionen sætter derfor fokus på forebyggelsen i 2020. Rygning er fortsat den risikofaktor, der har størst betydning for folkesundheden. Derfor ønsker forligspartierne at gøre en særlig indsats sammen med Hovedudvalget for at sikre røgfrie arbejdspladser på regionens virksomheder. Ligeledes vil vi også i endnu højere grad støtte unge i, at de ikke starter med at ryge.

Forligspartierne ønsker, at der bliver udarbejdet en regional forebyggelsesstrategi, som dels skal sikre, at regionen lever op til indgåede aftaler, og dels skal sikre, at regionen inden for egne områder gør, hvad vi kan for at forebygge. Det handler om den patientrettede forebyggelse på hospitalerne, og det handler om at sikre sunde rammer på regionens arbejdspladser og på ungdomsuddannelserne.

Strategi for sundhedshuse

Forligspartierne noterer, at der vil blive udarbejdet en strategi for sundhedshuse, som skal være retningsgivende for udvikling af de allerede etablerede sundhedshuse samt fastsætte principper for eventuel regional involvering i etablering af fremtidige sundhedshuse.

Sundhedshusene er en del af det nære sundhedsvæsen, som med den kommende strategi vil blive styrket. Regionen vil i områder med lægedækningsudfordringer kunne bruge faciliteterne i sundhedshusene som et rekrutteringsparameter i forhold til nye lægers etablering i området. Desuden skal sundhedshusene i højere grad end tidligere være et fysisk udgangspunkt for tværsektorielt samarbejde. Forligspartierne er opmærksomme på, at der løbende er sonderinger med kommunerne om eventuelle samarbejdsprojekter. I den forbindelse støtter forligspartierne, at der arbejdes videre med at kigge på mulighederne for fælles projekter med henholdsvis Mariagerfjord Kommune og Vesthimmerlands Kommune.

Region Nordjylland og Mariagerfjord Kommune er således enige om at etablere et samarbejdsprojekt, som skal undersøge mulighederne for at etablere et sundhedshus, hvor nye samarbejdsformer mellem kommune, region, praktiserende læger mv. kan udvikles og afprøves på sygehusematriklen i Hobro i samspil med de eksisterende aktiviteter på matriklen. Arbejdet skal iværksættes snarest med henblik på at tilvejebringe et beslutningsgrundlag for byråd og regionsråd, om udarbejdelse og fremsendelse af en fælles ansøgning til eventuelle kommende opslag af Sundheds- og Ældreministeriets pulje til etablering af sundhedshuse.

Forligspartierne er endvidere enige om at støtte op omkring Vesthimmerland Kommunes planer om etablering af et sundhedshus i Farsø. Dette sker ved at stille en grund til rådighed for kommunen til etablering af sundhedshuset, og ved at afsøge fælles interesser for drift og udvikling af huset.

1.4 Patientinddragelse

Forligspartierne ønsker et sundhedsvæsen, hvor patientens ønsker, viden, erfaringer og observationer bliver anvendt konkret og aktivt i behandlingen. Det indebærer helt overordnet et sundhedsvæsen, der er på borgernes præmisser. I 2020 vil forligspartierne derfor intensivere indsatsene i relation til patientinddragelse.

Fælles beslutningstagning

Patienten skal være aktivt inddraget i vigtige beslutninger om eget forløb. Forligspartierne ønsker at afprøve konkrete værktøjer til fælles beslutningstagning, så beslutninger gennem hele forløbet – i den grad patienten ønsker – træffes i tæt dialog mellem patienten og de sundhedsprofessionelle.

Forligspartierne ønsker, at regionen i videst muligt omfang gør brug af andre regioners erfaringer med beslutningsstøtteværktøjer, hvor patienten på et oplyst grundlag bliver involveret i beslutning om valg mellem forskellige behandlingsalternativer, fx operation eller genoptræning. Administrationen scanner derfor løbende de værktøjer, som der er gode erfaringer med andre steder for at tilpasse, teste og implementere i en nordjysk sammenhæng.

Øget brug af værktøjer til fælles beslutningstagning vil give store gevinster i form af højere kvalitet for patienten og deres mere tilfredse patienter og medarbejdere. Både de somatiske hospitaler og psykiatrien forpligter sig til at deltage i afprøvningerne og afrapportere til Regionsrådet.

Patientens Team og patientansvarlig læge

Patientens Team, hvor patienten, den patientansvarlige læge og de øvrige faggrupper omkring patienten koordinerer forløbet, har i flere år været omdrejningspunktet for patientinddragelsen i Region Nordjylland. Sådan ønsker forligspartierne det fortsat. Det kræver fortsat et arbejde at lave denne kulturændring, og derfor skal implementeringen forstærkes. Det gælder internt i specialerne, på tværs af vores hospitaler, men også når patienterne har et forløb i fx kommunalt regi. Der skal være særligt fokus på de mere komplekse og tværgående forløb og forligspartierne følger med stor interesse erfaringerne fra projekterne på fx KOL-området.

PRO – Patientrapporterede oplysninger

Forligspartierne bakker op om, at patienten via PRO vurderer sin helbredstilstand, fordi det både gavner patientens eget forløb og bruges til at udvikle kvaliteten til samlede patientgrupper. Indrapporterede patientoplysninger kan være med til at højne den fælles beslutning om det videre forløb, ligesom det kan være med til at afgøre, om det er nødvendigt med fremmøde eller ej. Forligspartierne ønsker en fortsættelse af både regionale og fællesregionale PRO-løsninger. Region Nordjylland skal fortsat være foran på feltet, som det er tilfældet med fx diabetes og hofte- og knæartrose. Det efterstræbes også, at regionen deltager i udvikling og forskning – herunder de kommende Knæk-cancer-projekter.

Arbejdet med PRO er således en helt central byggesten i forhold til intentionen om at skabe endnu mere værdi for nordjyske borgere og patienter.

Borgerinddragelse

Forligspartierne ønsker at invitere patienter, pårørende og borgere med til at udvikle fremtidens sundhedsvæsen i Nordjylland. Det skal ske i samspillet mellem borgerne og de fagprofessionelle, og formålet skal være, at borgerne hjælper os med at skabe et bedre sundhedsvæsen. Borgerne skal være med til både at pege på problemer og finde løsninger, så sundhedsvæsenet hele tiden lærer nyt. Forligspartierne bakker op om, at regionen fortsat anvender peerboard-metoden til denne samskabelse og støtter fuldt op om, at metoden fremover også bruges på tværs af sektorerne i klyngerne. Ligeledes skal Region Nordjylland gå mere aktivt ind i arbejdet med de nationale Unge-paneler.

1.5 Region Nordjylland - en arbejdsplads ITOP

Indflydelse, Tillid, Ordentlighed og Professionalisme er de centrale nøgleord, der fortsat skal kendetegne Region Nordjylland som arbejdsplads.

I 2020 ønsker forligspartierne, at der sættes yderligere fokus på medarbejdernes trivsel og velvære. Det er vigtigt for forligspartierne, at medarbejderne bliver inddraget, at der vises dem tillid, samt at der sikres de rette rammer for deres arbejde. På den måde kan arbejdsglæden hos medarbejderne øges. Det er også forligspartiernes overbevisning, at glade og tilfredse medarbejdere skaber gode kerneydelser til gavn for de nordjyske patienter. Det er særligt vigtigt i en foranderlig tid med pres på ressourcerne. Derfor hilses den nationale taskforce velkommen, som blandt andet har en ambition om at forbedre arbejdsforholdene, nedbringe sygefravær og sikre, at medarbejdernes kompetencer bruges bedst muligt.

I 2020 vil der særligt være fokus på de nedenstående indsatser. For at understøtte dette arbejde afsættes der i budgetforliget en særlig ITOP-pulje på 4 mio. kr., som udmøntes af Direktionen efter tæt inddragelse af Hovedudvalget.

Arbejds miljø ind på forbedringstavlerne

De seneste år er der arbejdet med gennemslagskraften bag politiske og strategiske fokusområder via dialog mellem ledelse og medarbejdere og tavler med indikatorer og data. Arbejds miljøindsatsen skal nu integreres i denne nordjyske model. Når man arbejder med kerneopgaven, arbejder man også med arbejds miljø. Derfor vil videreudviklingen af den nordjyske model også indbefatte et særligt fokus på opgaveløsningen og de afledte arbejds miljøaspekter. Forligspartierne ønsker, at medarbejdernes ideer og forslag inddrages, så forbedringstavler og tavlemøder kan holde ideerne i gang og bistå med fremdrift og målstyring.

MED med endnu bedre dialog

Nye måder at samarbejde på i MED bidrager til bedre dialog. Styrket samarbejde giver mere produktivitet, dynamik og effektivitet i vores hverdag. Ved at arbejde sammen, lærer man sammen. Det gælder også på tværs af ledelse og medarbejdere. Derfor skal mulighederne for fælles kompetenceudvikling styrkes - ikke bare på tværs af fag, organisation og matrikler, men også mellem ledere og medarbejdere.

Der skal tages godt imod nye medarbejdere

Regionens strategi for rekruttering og fastholdelse har fokus på at få nye medarbejdere "ombord" for at sikre en attraktiv arbejdsplads, der fastholder og udvikler medarbejderne, så de matcher de til enhver tid aktuelle behov. En god opstart på arbejdspladsen fastholder og giver bedre trivsel, højere kvalitet i opgaveløsningen, stærkere fællesskab på arbejdspladsen og medarbejderne bliver gode ambassadører i forhold til andre nye attraktive medarbejdere. Og så sikrer en målrettet og struktureret modtagelse, at den nye medarbejder hurtigere bliver produktiv og kan bidrage til driften. Forligspartierne noterer sig, at der i 2019 og 2020 gennemføres en spørgeskemaundersøgelse af alle nyansattes oplevelse af deres opstartsforløb. På baggrund af resultaterne skabes målrettede indsatser, der kan forbedre Region Nordjyllands modtagelse af nye medarbejdere.

Fastholdelse – "vi vil så gerne, at du bliver lidt længere"

Det er i høj grad vigtigt, at regionen kan fastholde dygtige medarbejdere. Som en del af fastholdelsesindsatsen skal der blandt andet fokuseres på forskellige seniorinitiativer, jf. regionens livsfasepolitik. Det giver mulighed for at fastholde kompetencer længst muligt og med en sund balance mellem arbejds- og fritidsliv.

Patientnær vagtplanlægning

Patientnær vagtplanlægning, hvor det sammenhængende patientforløb går hånd i hånd med medarbejdernes behov, skaber udover patienttilfredshed et godt arbejdsmiljø for medarbejderne. En optimal vagtplanlægning sikrer ligeledes en omkostningseffektiv brug af ressourcer, fx reduceret overarbejde og færre udgifter til vikarer.

Rekruttering

Kun med dygtige ansatte kan Region Nordjylland leve op til målsætningerne og til de krav, patienterne stiller. Derfor ønsker forligspartierne et løbende fokus på at have de rette medarbejdere med de rette kompetencer på de rette poster. Der skal være større opmærksomhed på medarbejdersammensætning på tværs af fag, ligesom der gennemføres indsatser for at rekruttere til særlige målgrupper og områder, og der arbejdes på at forbedre vores måder at modtage nye medarbejdere på.

1.6 Uddannelsesområdet

Talenterne hus, Regionshospital Nordjylland

Forligspartierne ønsker at styrke Regionshospital Nordjyllands profil som uddannelseshospital yderligere. Der afsættes derfor 1,8 mio. kr. til rekruttering af speciallæger med henblik på at varetage uddannelsen af medicinstuderende på kandidatdelen.

Lægelig videreuddannelse

Region Nordjyllands hospitaler og institutioner er uddannelsessted for mere end 25 grunduddannelser og en bred vifte af efter- og videreuddannelser. I Region Nordjylland prioriteres uddannelsesopgaven højt, og den betragtes som en kerneopgave set i lyset af, at de nuværende elever og studerende udgør morgendagens medarbejdere for regionen.

Med budgetforliget for 2020 prioriteres der 33,3 mio. kr. til lægelig videreuddannelse. Det skal ses i lyset af, at der nu skrues op for antallet af uddannelseslæger i regionen. Det er muligt, fordi der generelt uddannes flere læger på universiteterne i Danmark, men også fordi der fra såvel nationalt som regionalt hold er iværksat en række tiltag. Forligspartierne noterer med tilfredshed, at tilgangen til uddannelsesstillingerne er øget.

I almen medicin i Region Nordjylland opleves det, at flere opslåede introduktions- og hoveduddannelsesstillinger besættes, ligesom dimensioneringen i specialet er øget. Derfor ansættes der flere almen medicinske uddannelseslæger, og den udvikling forventes at fortsætte. Det betyder på sigt flere speciallæger i almen medicin og en styrkelse af lægedækningen i almen praksis.

Der er aktuelt og forventes yderligere rekrutteringsudfordringer inden for flere faggrupper, herunder sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter, bioanalytikere og lægesekretærer. Forligspartierne ser derfor positivt på øget optag inden for disse specifikke uddannelser.

1.7 Forbedret lægedækning i almen praksis

Forligspartierne er enige om, at overenskomstløsninger med praktiserende læger med ydernummer er førstevalget i Region Nordjylland, og at der skal arbejdes aktivt for at forbedre lægedækningen i hele regionen.

Forligspartierne noterer med tilfredshed, at Region Nordjylland og PLO er enige om i fællesskab - og i tæt samarbejde med de nordjyske kommuner og andre aktører – at forstærke indsatsen omkring rekrutteringen af yngre læger og fastholdelse af de ældre læger. Dette kan bl.a. gøres ved at understøtte muligheden for etablering af licensklinikker i de områder, hvor der er udfordringer med at sikre lægedækningen på almindelige overenskomstmæssige vilkår. Ved en licensklinik forstås en klinik, hvor den praktiserende læge arbejder under overenskomsten, men hvor regionen bistår lægen med lokaler, personale og IT. Dette betaler lægen et administrationsbidrag for.

Licensklinikker kan desuden give plads til uddannelseslæger, når der aktuelt skal etableres flere uddannelsesstillinger i det almen medicinske speciale. Region Nordjylland vil sammen med PLO-Nordjylland gå i konkret dialog med en praktiserende læge, når og hvis der ytres ønske om at drive en licensklinik eller overtage en regionsklinik på fair vilkår – eksempelvis som licensklinik.

I de kommuner, hvor Region Nordjylland har tilladelse til at drive regionsklinikker i en længere periode, vil regionen – sammen med kommuner, almen praksis og hospitalerne – fortsat afprøve nye organisationsformer og nye måder at levere sundhedsydelser tæt på borgerne. Ambitionen er at sikre borgerne en høj og tidssvarende kvalitet og service, samtidig med at der afprøves nye løsninger, som har potentiale til at fungere som inspiration i det nære sundhedsvæsen generelt.

Forligspartierne afsætter 2 mio. kr. til den forstærkede indsats.

1.8 Udvidelse af kapacitet i speciallægepraksis

Forligspartierne noterer sig, at der i den nye praksisplan for speciallægeområdet (godkendt af Regionsrådet i foråret 2019) foreslås, at der oprettes fire nye kapaciteter på speciallægeområdet indenfor specialerne: Gynækologi-obstetrik, reumatologi, psykiatri samt børne- og ungdomspsykiatri.

Der har været en forståelse mellem parterne i Samarbejdsudvalget for Speciallæger, at såfremt der eventuelt skulle prioriteres mellem de fire foreslåede specialer, skulle dette være en politisk prioritering.

Af de fire specialer er det forligspartiernes ønske, at børne- og ungdomspsykiatri prioriteres højt, således der oprettes kapacitet inden for specialet i 2020. Oprettelse af kapacitet indenfor de tre øvrige specialer kan indgå i budgetforhandlingerne til budget 2021.

Forligspartierne bemærker, at der løbende skal være opmærksomhed på en optimering af speciallægeområdet indenfor de nuværende rammer, samt brugen af overenskomstens forskellige muligheder. Dette kunne fx være indgåelse af såkaldte § 66 aftaler, hvor der mellem regionen og speciallægerne i de enkelte specialer kan aftales specifikke opgaver, som speciallægerne skal løse indenfor 20 procent af deres nuværende kapacitet. Der arbejdes på nuværende tidspunkt på at indgå en § 66 aftale indenfor specialet psykiatri vedrørende adgang for praktiserende læger til hurtig foreløbig diagnose og udredning hos praktiserende psykiatere. Det forventes, at en sådan aftale kan godkendes ultimo 2019. I forbindelse med oprettelse af et ydernummer i børne- og ungdomspsykiatrien forudsætter forligspartierne ligeledes, at der indgås en § 66 aftale på området.

Forligspartierne afsætter 1 mio. kr. til udvidelse af kapaciteten i speciallægepraksis i 2020.

1.9 Nye rammer – Nyt Aalborg Universitetshospital (NAU) og NordEPJ

De nye fysiske rammer ved NAU er en central trædesten til imødegåelse af de mange udfordringer og krav, der stilles til fremtidens sundhedsvæsen. Eksempelvis er det nye hospital designet til i langt højere grad at understøtte samarbejdet mellem de enkelte afdelinger og specialer omkring den enkelte patient. Det giver bedre og mere sammenhængende patientforløb. Ligeledes vil hospitalet give gevinster i relation til såvel kvalitet, arbejdsmiljø og effektivitet.

Forberedelserne til udflytningen har været i gang gennem flere år. På Aalborg Universitetshospital arbejdes der således intensivt med omstillingsprogrammet "Klar til NAU", der skal gøre hospitalet klar til at flytte og ibrugtage det nye hospitalsbyggeri. Her er fokus også på at sikre omstilling med nytænkning af vaner og arbejdsgange således, at det nye hospitals muligheder og koncepter udnyttes bedst muligt.

Ligeledes har Regionsrådet også tidligere taget skridt til at imødegå de økonomiske udfordringer ved ibrugtagningen. Flytningen til de nye rammer er en stor og ressourcekrævende opgave, som indebærer udgifter til såvel den konkrete flytning som permanente driftsudgifter. Sidstnævnte dækker i 2020 blandt andet over opstarten af fjernkølingsanlægget, men også nødvendige digitaliseringsindsatser i relation til NAU. For at imødegå finansieringen af såvel flytning som driftsudgifter påbegyndte Regionsrådet derfor i 2017 en opsparingsplan. I budgettet for 2020 indgår, at opsparingsplanen fortsætter og øges med yderligere 20 mio. kr. i 2020.

En anden central trædesten er en velfungerende elektronisk patientjournal, som understøtter vores fokus på "værdi for patienten". Det handler grundlæggende om, at regionens sundhedstilbud i videst mulig omfang er tilpasset borgernes individuelle behov og muligheder – og at der ikke gribes unødigt ind i hverdagslivet. Regionens nye elektroniske patientjournal (NordEPJ) hjælper med at understøtte denne vision.

Med NordEPJ får Region Nordjylland en løsning, som er mere fleksibel, giver mulighed for mobilløsninger, og som nemmere kan integreres med telemedicinske løsninger. Samtidig vil NordEPJ også bidrage til mere sammenhængende og tværsektorielle patientforløb.

NordEPJ leveres af samme leverandør, som det er tilfældet med EPJ-systemerne i Region Midtjylland og Region Syddanmark. Leverandør-fællesskabet åbner nye perspektiver for øget samarbejde om fælles udviklingstiltag i Vest-Danmark, ligesom der kan opnå synergieffekter i form af eksempelvis mere effektiv anvendelse af ressourcerne.

Indenfor driftsbudgettet prioriterer forligspartierne 6,8 mio. kr. til anskaffelse og implementering af NordEPJ i 2020.

1.10 Hospitalsplan 2021-2025

For at sikre en bæredygtig hospitalsstruktur og overgang til Nyt Aalborg Universitetshospital bliver der i 2020 igangsat arbejdet med en ny hospitalsplan for regionen. For forligspartierne er det hensigten med hospitalsplanen at skabe en fremtidssikret og driftsoptimal hospitalsstruktur, herunder med fokus på sammenhæng mellem psykiatri og somatik. Med planen skal der også sikres en klar profil for alle regionens decentrale hospitalsenheder; Regionshospital Nordjylland og matriklerne i Thisted, Hobro og Farsø. Endelig skal der sættes fokus på Aalborg Universitetshospitals særlige profil som universitetshospital, incl. en samlet forskningsstrategi for regionen.

Den struktur, der tegnes i planen, skal tilgodese nordjydernes behov i et nært sundhedsvæsen, og i overensstemmelse med regionens Sundhedsaftale danne grundlag for et godt tværsektorielt samarbejde herom.

Som led i hospitalsplansarbejdet ønsker forligspartierne en analyse, der kan danne beslutningsgrundlag for de fremtidige bygningsmæssige rammer for neurorehabiliteringsfunktionen. Analysen skal indeholde en renoveringsplan for de eksisterende bygninger i Brønderslev med afdækning af renoveringsbehov, tidsramme og økonomi. Parallelt iværksættes en afdækning af perspektiverne for at udnytte regionens øvrige bygningsmæssige rammer til neurorehabiliteringsfunktionen.

Det forudsættes, at der tilrettelægges en åben og inddragende proces i forhold til arbejdet med hospitalsplanen for at sikre Regionsrådet et solidt beslutningsgrundlag, hvor alle relevante aktører og interessenter har mulighed for at byde ind.

Ligeledes skal hospitalsplanen også indeholde et eksplicit fokus på den fortsatte udvikling af det palliative område. Forligspartierne noterer sig, at ibrugtagningen af Nyt Aalborg Universitetshospital vil give nye muligheder for samling af de nuværende virtuelle palliative senge, men understreger samtidig, at indsatsen på det palliative område generelt er højt prioriteret, hvad enten den retter sig mod patienten på hospice, på hospitalet, i et kommunalt tilbud eller i eget hjem.

1.11 Tryghed i den akutte og præhospitale indsats

Forligspartierne lægger stor vægt på, at der er størst mulig tryghed for borgerne i relation til regionens akutte og præhospitale indsats. Danske Regioner har i 2018 præsenteret et oplæg med 24 nye indsatser på området, ligesom Sundhedsstyrelsen i løbet af årsskiftet 2019/2020 vil præsentere en række anbefalinger på det akutte område. Begge dele skal være med til at sætte rammer og retning for det næste årtis videre udvikling af sundhedstilbud ved akut opstået sygdom og skade i Danmark.

Forligspartierne forventer, at Akut- og Praksisudvalget følger op på de kommende anbefalinger, og at eventuelle ændringer vil indgå i drøftelserne til budget 2021.

Inden for det akutte område er det ligeledes planen, at der i løbet af 2020 implementeres et nationalt fælles akutnummer 1-1-3, som skal fungere som én indgang for alle akutte – ikke-livstruende tilstande. Til implementering af 1-1-3 afsætter forligspartierne 1,7 mio. kr.

Akutlægebiler i Thisted og Hjørring

Forligspartierne har med budgetforliget for 2020 prioriteret 2,5 mio. kr. til etablering af en deldøgnsdækket akutlægebil i Thisted. Med etableringen af en akutlægebil i Thisted sikres den vestlige del af

regionen dermed en hurtigere lægehjælp i akutte situationer, ligesom den lægefaglige behandling i højere grad kan igangsættes på ulykkesstedet. Da akutlægebilen i en opstartsperiode vil være afhængig af etablering af et vikarhold af læger til at bemane akutlægebilen, må det forventes, at akutlægebilen i Thisted først vil kunne etableres sommeren 2020. Forligspartierne understreger, at paramedicinerbilen i Thisted fortsat vil være i drift i de perioder på døgnet, hvor lægebilen ikke er i beredskab.

Forligspartierne har ligeledes prioriteret at permanentgøre akutlægebilen i Hjørring.

Frivillige ordninger

Forligspartierne anser Region Nordjyllands to frivilligordninger - 112 Akuthjælper og SMS-Hjertestop som succesfulde og unikke med mere end 1.500 engagerede nordjyder. Der er enighed om at supplere de nuværende ordninger ved at indgå samarbejde med Trygfonden om indførelse af Hjerteløberordningen i Region Nordjylland. Forligspartierne noterer med tilfredshed, at Trygfonden har tilbudt finansiering af 5 års drift, hvorefter udgifterne skal afholdes af Den Præhospitale Virksomhed.

De to eksisterende ordninger i Region Nordjylland vil således fortsætte i uændret form, men fremover i paralleldrift med Hjerteløberordningen. En paralleldrift af de tre ordninger vil sikre en betydeligt mere fintmasket spredning af den frivillige indsats ved hjertestop og dermed øge sandsynligheden for hurtig hjælp ved hjertestop.

1.12 Personlig medicin

Patientbehandlingen har i disse år fået øget fokus på brugen af big data og genteknologi som en mulighed for skabe højere effektivitet af behandlingen. Skræddersyede forløb vil for en række sygdomsområder blive en helt central del af det regionale behandlingstilbud indenfor en overskuelig fremtid. Det er en udvikling, som nordjyske patienter skal kunne drage nytte af indenfor egen region. Det indebærer fx, at en række behandlinger kan gøres mere målrettede og dermed have færre bivirkninger, ligesom en række sygdomme vil kunne behandles tidligere, end man gør i dag.

Aalborg Universitetshospital har siden sin universitetsstatus i 2003 været igennem en rivende udvikling og er i dag et fuldt udbygget universitetshospital, hvor patientbehandlingen og forskningen går hånd i hånd. Den udvikling vil forligspartierne gerne fortsat styrke med personlig medicin som det næste udviklingstrin, og hvor den nyeste udvikling kommer patienter og uddannelse af fremtidens læger til gavn.

På kræftområdet er man allerede i gang med arbejdet mod at kunne tilbyde stadig flere kræftpatienter behandling på baggrund af en genetisk karakteristik af deres tumorer. Udviklingen af personlig medicin indenfor kræftområdet og sjældne sygdomme er et centralt afsæt for det videre og vigtige arbejde med implementering af personlig medicin indenfor flere lægelige specialer. For at sikre, at den kliniske implementering og rådgivning er med fra start, afsættes der initialt et beløb primært til lægefaglige specialister og til begrænset klinisk aktivitet.

I 2019 etableredes Nationalt Genomcenter som en styrelse, og i samme forbindelse blev regionerne ved lov forpligtiget til at skulle aflevere data til en central national database. Forligspartierne tager med budget 2020 det første målrettede skridt mod udviklingen af personlig medicin i Region Nordjylland. Med etableringen af den første fase af et regionalt datastøttecenter som en særskilt funktion med fokus på området, og som, når det er fuldt udbygget, skal sikre håndteringen af nordjyske patienters data i relation til Nationalt Genom Center, ved patientbehandling og forskning. Hermed lægges fundamentet til at understøtte udvikling af personlig medicin i Region Nordjylland i de kommende år.

Der afsættes samlet set 3 mio. kr. i 2020. Forligspartierne noterer sig, at den videre udbygning af personlig medicin til såvel datastøttecenter som klinisk konsolidering vil skulle prioriteres ved de kommende års budgetforhandlinger.

1.13 Ledelse, samarbejde og videndeling

Forligspartierne tillægger samarbejdet mellem Region Nordjyllands hospitaler stor betydning. Det gode samarbejde er afgørende for, at de nordjyske borgere oplever et ensartet og højt kvalitets- og service-niveau uanset på hvilket hospital, de møder regionen. Samarbejdet er ligeledes essentielt for patienternes oplevelse af, at der er sammenhæng og viden om deres samlede forløb, når det involverer flere hospitaler eller matrikler. På samme måde ligger det forligspartierne meget på sinde, at hospitalerne løbende udveksler viden og erfaringer. Gode idéer og løsninger, der er udviklet og gør gavn ét sted, skal bredes ud og komme andre steder – og andre patienter – til gode i det omfang, det overhovedet er muligt.

Strategisk Sundhedsledelse, der består af Direktionen og hospitalsdirektørerne, bærer det øverste ledelsesmæssige ansvar for, at dette samarbejde og denne videndeling finder sted. Afsættet er fælles mål om bl.a. hurtig udredning, korte ventetider, patientinddragelse og høj kvalitet. Metoden er "Den nordjyske model", der tegner linjerne for, hvordan der skabes forbedringer i de enkelte afdelinger, afsnit og specialer – med efterfølgende spredning til andre områder.

Forligspartierne ønsker løbende at blive holdt orienteret om arbejdet med at skabe forbedringer og videndeling mellem hospitalerne på temamøderne i 2020. Det første tema skal være: Det udadvendte hospital med fokus på, hvordan hospitalerne understøtter samarbejdspartnerne i primærsektoren.

1.14 Digitaliseringsindsatser i klinikken

Understøttelsen af det moderne sundhedsvæsen kræver en fortsat investering i digitale løsninger. I Region Nordjylland indebærer det et bevidst fokus på en strategi, hvor digitalisering er fundamentet for fremtidens sundhedsvæsen. Forligspartierne lægger stor vægt på, at digitaliseringsindsatserne understøtter et mål om at sætte patienten og dennes data er i centrum på tværs af alle parter i sundhedsvæsenet. Ligeledes er indsatserne et væsentligt bidrag til sikring af, at Region Nordjylland kan håndtere et stigende antal patienter.

Samlet set afsætter forligspartierne yderligere 14 mio. kr. til initiativer på IT-området i 2020. Hertil kommer forligets prioriteringer vedrørende midler til digitaliseringsindsatser ved Nyt Aalborg Universitets-hospital samt midler til IT på anlægsområdet.

Nedenstående er eksempler på de prioriterede indsatser i relation til arbejdet med digitalisering i klinikken.

Sikker og stabil drift

Forudsætningen for digitalisering er en sikker og stabil drift af it-systemerne. Udover en indsats, der sikrer en sikker og stabil drift og videreudvikling af de mange it-systemer, der tilsammen udgør "Den kliniske IT-arbejdsplads", er der et eksplicit fokus på at afsøge og sikre intelligent digital understøttelse i den kliniske hverdag.

Frigørelse af tid i klinikken

Digitalisering tænkes ind som et værktøj til at optimere arbejdsgangene i den kliniske hverdag, og det er en metode til at forbedre måden, kerneopgaven udføres på. Den teknologiske udvikling giver nye

muligheder inden for behandlingen af patienterne i form af video, hjemmemonitorering, kunstig intelligens mv. Et klinisk personale med flere digitale hjælpemidler får mere viden til rådighed samt mere rækkevidde til borgeren i hjemmet eller i nærmiljøet.

Automatisering er en af flere muligheder for at frigøre tid i klinikken. Automatiseringer assisterer og fjerner således dele af den enkelte proces. Herved frigives mere af personalets tid til den patientnære kontakt, og kvaliteten kan øges samtidig med, at der sker færre fejl.

Ligeledes vil der blive implementeret en ny login-løsning i regionen, som vil være tidsbesparende og understøtte bedre arbejdsgange.

Indsatser til gavn for patienten

En digitalt understøttet sundhedsfaglig ydelse over afstand giver borgeren muligheden for at få behandling i eget hjem og dermed reducere antallet af ambulante kontroller. Moderne teknologier bidrager til at levere en proaktiv eller en forebyggende indsats, understøtter sundhedsydelser og muliggør behandling eller sundhedsfagligt samarbejde over afstande og på tværs af sektorer.

Som eksempel har telesundhed fokus på relationen mellem patienten og de sundhedsfaglige understøttet af digitale løsninger. Området dækker over en række digitale indsatser, der flytter rammerne for, hvordan sundhedsydelser leveres.

Løsningen "Hospitalets videoambulatorie" retter sig mod patienter, som har langt til hospitalsbehandling, og løsningen støtter op om den digitale transformation af sundhedsvæsenet, og måden regionen leverer sundhedsydelser på. Med løsningen kan patienten spare turen til hospitalet og tilbydes behandling i nærområdet.

Ligeledes ønsker forligspartierne fortsat at udvide brugen af selvbooking. Det indebærer, at patienten kan logge på regionens hjemmeside og booke, ombooke eller aflyse en konkret aftale. I løbet af 2020 udvides løsningen til flere områder, ligesom det bliver muligt for pårørende at booke en aftale på vegne af en patient.

Cyber- og informationssikkerhed

I forbindelse med den øgede sikkerhedstrussel er det nødvendigt at sikre regionens indsats og værn mod truslerne. Derfor prioriterer forligspartierne, at der i 2020 igangsættes flere initiativer indenfor cyber- og informationssikkerhed. Initiativerne øger den tekniske robusthed i den digitale infrastruktur, øger viden og kompetencer hos borgere, medarbejdere og virksomheder samt styrker den nationale koordinering og samarbejde omkring sikkerhed.

Initiativerne sikrer, at regionen bliver bedre til at forudse, forebygge, opdage og håndtere informationsikkerhedshændelser.

I budgetforliget for 2020 afsættes 2,9 mio. kr. til finansiering af regionens sikkerhedsindsatser.

1.15 De konkrete prioriteringer

Nedenfor er de konkrete prioriteringer i budget 2020 opgjort – på temaniveau. Der knyttes bemærkninger til udvalgte dele af prioriteringerne. For en nærmere specificering henvises til opgørelsen i forligets afsnit 5.

Opdrift i budget 2020

	<i>Mio. kr.</i>	Opdrift
Fra budgetkatalog		
Trædesten til fremtiden		42,2
Kapacitetsplanlægning		22,2
Akutområdet		4,2
Det nære sundhedsvæsen		3,0
Medicin og lægelige artikler		79,3
Personlig medicin		3,0
Digital transformation		16,9
Lighed i sundhed		1,6
Lægeuddannelse		35,1
Uafviselige udgifter på sundhedsområdet		32,3
Yderligere opdrift		
ITOP-pulje		4,0
Opdrift i alt		243,8

Finansiering af budget 2020

	<i>Mio. kr.</i>	Finansiering
Fra budgetkatalog		
Kapacitetsplanlægning		1,8
Akutområdet		3,2
Medicin og lægelige artikler		15,0
Digital transformation		5,2
Fælles løsninger		27,0
Yderligere omprioriteringer		
Dansk Center for Partikelterapi – mindreudgift vedr. engangsmidler i 2020		2,0
Rammerreduktion på ledelse		3,6
Teknologibidrag		52,0
Omprioriteringer i alt		109,8

Bemærkninger til konkrete omprioriteringer

Forligspartierne forudsætter, at omprioriteringerne udmøntes i tæt dialog med regionens MED-system.

Realisering af teknologibidrag

Det tilbageværende finansieringsbehov på 52 mio. kr., der skal til for at opnå balance med regionens samlede finansiering, findes gennem en regional rammerreduktion.

Dette svarer til forudsætningerne i Økonomaftalen, hvor det indgår, at regionerne årligt frigør ca. 0,5 mia. kr. til at imødegå opdrift. Det svarer for Region Nordjyllands vedkommende til i alt ca. 52 mio. kr., der skal kunne frigøres i form af det benævnte "teknologibidrag".

Det er med budgetlægningen forudsat, at virksomhederne i samarbejde med lokale ledelser og med inddragelse af MED-systemet, er bedst i stand til at identificere muligheder for at frigøre ressourcer gennem fx ny opgavetilrettelse med vægt på at opnå størst mulig værdi for patienterne for de lavest mulige omkostninger. Dette kan indebære ophør med visse aktiviteter, omlægning af forløb og behandling og dermed være med til at begrænse klinisk "spild".

Samtidig vil det fortsat kunne ske med respekt for den faglige kvalitet og de gældende kliniske retningslinjer. Dette "patient- og klinisknære" fokus vil samtidig kunne sikre, at der kan tages behørig hensyn til specifikke problemstillinger og lokale forhold.

Generelt i virksomhedernes opgaveløsninger vil teknologibidraget skulle sikres ved, at der løbende arbejdes med optimering af alle processer og opgaver. Derfor skal der bredt arbejdes med arbejdstilrettelæggelse, optimering og reduktion af spild i alle dele af virksomhedernes funktioner og ikke alene, hvor der er tale om relationer til det "patientnære". Men alle funktioner er led i kæden, der skal understøtte, at de nordjyske patienter opnår mest mulig værdi, hvorfor forbedringsarbejdet med "det nære" er væsentligt i alle dele af koncernen.

Rammereduktion vedrørende ledelse

Forligspartierne ønsker, at der løbende i virksomhederne kigges på antallet af ledere, effektiviseringsmuligheder og ledelsesspænd blandt andet i forbindelse med vakante stillinger, og er enige om en rammereduktion på 3,5 mio. kr., som udmøntes lokalt.

1.16 Øvrige forudsætninger og hensigtserklæringer

Ophold ved Skagen Gigt- og Rygcenter i behandlingsfrie dage

Forligspartierne ønsker, at administrationen undersøger behovet for, at patienter ved Skagen Gigt- og Rygcenter på behandlingsfrie dage kan tage ophold på centeret eller i nærområdet.

Patientbefordring

Forligspartierne noterer sig, at ændringen i 2019 af befordringsreglerne er implementeret, og at de budgetterede mindreudgifter er realiseret. Udviklingen følges i Patientudvalget.

2

Specialektoren

Forligspartierne ønsker med budgetforliget for 2020 at understøtte målet om, at hvert enkelt menneske, der benytter regionens tilbud på social- og specialundervisningsområdet, får de bedst mulige vilkår for at mestre sin egen tilværelse. Herudover er det fortsat vores vision at være kommunernes foretrukne samarbejdspartner og leverandør af specialiserede ydelser.

Specialektoren dækker et omskifteligt område, hvor det er nødvendigt hele tiden at vurdere, hvordan der kan skabes endnu bedre rammer for at løse opgaven. Det handler om at være proaktiv og turde udfordre de gængse rammer, så det til enhver tid er muligt at levere attraktive ydelser til borgerne og kommunerne.

Forligspartierne lægger stor vægt på, at der løbende arbejdes med at udvikle, udvide og/eller forny tilbuddene eksempelvis i form af at udpege strategiske fokusområder og indsatser samt anlægsprojekter.

Der er således fokus på følgende strategiske fokusområder og indsatser i budget 2020:

- Sikring af effektiv og kvalitativ drift af virksomhedens tilbud, så der skabes de bedst mulige rammer for at levere mere tid og den rette indsats til borgeren.
- Tilrettelæggelse af rammerne for en aktiv og sund tilværelse for de borgere, der benytter Specialektorens tilbud. Borgere med psykiske lidelser har i gennemsnit en højere sygelighed og en lavere levealder end resten af befolkningen. Dette kalder på en sammenhængende og koordineret indsats mellem borger, psykiatri og somatik samt det sociale område. Med fokus på at fremme og skabe lighed i sundhed for denne målgruppe, vil der i 2020 blive søsat et pilotprojekt på et af de socialpsykiatriske bosteder med det formål at implementere en model, der systematisk og tværsektorielt sætter fokus på borgerens sundhed.

Endelig understreger forligspartierne, at Specialektoren fortsat skal bidrage til at tage hånd om det udgiftspres, som kommunerne oplever på socialområdet, ved at gennemføre de aftalte besparelser på rammeaftalen, som er indgået i den Nordjyske Socialaftale. Dette medfører en samlet besparelse på 1% i budget 2020, hvoraf 0,5% er en generel takstreduktion, mens de resterende 0,5% findes i dialog med kommunerne, som følge af forhandling om målrettede ydelser til den enkelte borger.

3 Regional udvikling

På det regionale udviklingsområde imødeser forligspartierne, at der i første kvartal af 2020 vil blive vedtaget en ny Regional Udviklingsstrategi. Strategien vil bygge på tre indsatsområder: Et bæredygtigt og attraktivt Nordjylland, Et sammenhængende Nordjylland og Et kompetent Nordjylland.

Med strategien ønsker forligspartierne at sætte retning mod at blive Danmarks grønneste region – ikke mindst via ambitiøse lokale klimahandlingsplaner for egne institutioner, bæredygtige transportløsninger for den regionale kollektive trafik og et målrettet arbejde med kortlægning af jordforurening og beskyttelse af grundvandet.

Det er indsatser, som vil bidrage til en bæredygtig og balanceret udvikling i hele Nordjylland såvel som til Region Nordjyllands målrettede arbejde med FN's Verdensmål. Det gælder mere specifikt de verdensmål, der handler om klimaindsats, bæredygtig energi, bæredygtige byer og lokalsamfund, rent vand og partnerskaber for handling. Arbejdet med verdensmålene skal også ses i lyset af, at forligspartierne ønsker, at Region Nordjylland skal være i front i den vigtige indsats som såvel nationer, regioner, kommuner, private virksomheder og organisationer må yde for at opfylde målene.

Foruden de af FN's Verdensmål, som er knyttet til Region Nordjyllands egne specifikke indsatser inden for regional udvikling, ønsker forligspartierne også, at regionen bruger sit engagement og sin indflydelse til i strategiske partnerskaber med andre at arbejde hen imod de øvrige verdensmål. Her handler det blandt andet om at sikre et sundt liv for alle, og fremme trivsel for alle aldersgrupper, at sikre alle lige adgang til kvalitetsuddannelse, og fremme alles muligheder for livslang læring samt at sikre robust infrastruktur, bæredygtige produktionsformer og innovation.

3.1 Et bæredygtigt og attraktivt Nordjylland

Klima og bæredygtighed

Danmark har tiltrådt Paris-aftalen, hvilket betyder, at vi som nation skal reducere CO₂-udledningen med 40% inden 2030, og i 2050 skal udledningen nå "netto-nul", hvilket vil sige, at der ikke udledes mere CO₂ end hvad jorden, planter, træer og havet kan omsætte. Dette svarer til 85-90% reduktion. På toppen af dette forventes regeringen at vedtage en klimalov med et meget ambitiøst mål om en reduktion på 70% i CO₂ allerede i 2030.

Region Nordjyllands bidrag som myndighed til opnåelse af klimamålene inden for egen virksomhed skal navnlig ske gennem nedbringelse af energiforbruget, grøn transport, mindre affaldsproduktion, øget genanvendelse og mindre ressourceforbrug. Forligspartierne ønsker, at disse indsatser opprioriteres i 2020.

Egne klimahandlingsplaner

I løbet af 2020 vil der blive vedtaget ambitiøse lokale klimahandlingsplaner for regionens forskellige hospitaler og øvrige institutioner. Klimahandlingsplanerne skal anviser konkrete initiativer til at reducere CO₂ udledningen og vil basere sig på løsninger, der passer til den enkelte institution. Handlingsplanerne vil blive understøttet af klimaregnskabet, der går så langt ned på institutionsniveau som muligt, for hermed at give det bedst mulige grundlag for handling.

Forligspartierne ønsker, at både den direkte og indirekte udledning skal nedbringes. Arbejdet med førstnævnte vil fokusere på bygninger og transport, mens sidstnævnte vil fokusere på nedbringelse af artikel og materialeforbrug samt grønne indkøb.

Samarbejde om regional klimaplan

Sideløbende med ovennævnte ønsker forligspartierne, at regionen sammen med de nordjyske kommuner udarbejder og vedtager en fælles operationel klimaplan i 2020, der skal sætte retning for, hvordan hele landsdelen inden 2030 kan opnå en markant reduktion i anvendelsen af fossil brændstof frem mod en fuldstændig uafhængighed i 2050. Fokus vil her være på, hvordan offentlig og privat sektor i fællesskab kan skabe et sammenhængende grønt energiforsyningssystem. Partnerskab er her den helt afgørende faktor for at opnå dette på tværs af sektorer.

Affaldshåndtering

Regionens forskellige hospitaler og andre institutioner møder forskellige barrierer omkring håndtering af affald: praktiske problemer med håndtering, men også at værdien af sorteret affald, fx plastic, ikke er høj nok, så det kan betale sig at sortere. Der er også forskellige retningslinjer i forskellige kommuner. Desuden er der et EU-affaldsdirektiv på vej, som man også skal indrette sig efter. Endelig mangler der fælles retningslinjer for affaldshåndtering i hele koncernen.

Forligspartierne ønsker derfor at kortlægge affaldsstrømme og procedurer i regionen. Resultatet af kortlægningen forventes at ville give et grundlag for handling og retningslinjer på tværs af koncernen, som kan give en bedre og mere bevidst affaldshåndtering.

Genbrug af hospitalsudstyr

Med inspiration fra Region Hovedstaden og i samarbejde med Aalborg Kommune, ønsker forligspartierne at gøre en indsats for at sikre mest muligt genbrug af hospitalsudstyr på tværs af regionens enheder.

Modellen bygger på, at alt overskydende udstyr sendes til en central enhed i Aalborg Kommune, som har erfaring med genbrug. Enheden gennemgår og sikrer, at udstyret er fuldt funktionsdygtigt således, at det ved behov kan benyttes, hvor i regionen der er behov. Det recirkulerede udstyr består fx af senge og medicoteknisk udstyr.

Udstyr, der ikke cirkuleres på regionens enheder inden for en rimelig periode (fx 9 måneder), kan enten sælges eller doneres via Danida til udviklingslande. Transportudgifter mv. i forbindelse med donationen kan finansieres af Danida efter ansøgning.

Projektet vil kræve et tilskud fra Regionen på mellem 1,0 og 1,9 mio. kr. alt efter ambitionsniveau. Beløbet forventes dog tjent ind ved indtægter fra recirkulation af udstyr allerede det første år, stigende til den dobbelte indtjening efter et par års indkøring.

Plantning af træer

Forligspartierne ønsker at iværksætte en omfattende indsats med øget træplantning og "blomsterenge", der skal sikre, at der på regionens forskellige matrikler sker en tilplantning for herved at bidrage aktivt til reduktion af CO2 og øget biodiversitet.

Finansiering af indsatser omkring klima og bæredygtighed

Den eksisterende klimapulje på 5,1 mio. kr. forhøjes med 2 mio. kr. for at kunne medfinansiere de ovennævnte initiativer i relevant omfang.

Miljø

En væsentlig del af Regionsrådets strategi for bæredygtighed er at fremme et rent og godt miljø i landsdelen. Derfor prioriterer forligspartierne, at der gennemføres følgende initiativer i 2020:

Øget kortlægning af forurenede grunde

På jordforureningsområdet er der gennem de seneste mange år prioriteret en øget indsats med kortlægning af forurenede grunde og gennemførelse af udvidede forureningsundersøgelser og afværgelse af jordforureninger, der truer grundvand, menneskers sundhed, overfladevand og miljøet. Denne øgede indsats har været finansieret af momsrefusioner og vil blive fortsat i 2020 med et beløb på 1,5 mio. kr.

Grundvand og pesticider

Forligspartierne afsætter 0,5 mio. kr. til undersøgelser af grundvandet ved mulige pesticidpunktkilder. Undersøgelser af grundvandets indhold af pesticider viser, at der flere steder kan påpeges pesticider i grundvandet, som hidrører fra punktkilder. Vi kender i dag ikke omfanget af pesticidforureningerne fra punktkilder, som fx tidligere tiders aktiviteter ved maskinstationer, vaskepladser og pesticidoplag. Forligspartierne noterer sig derfor, at målrettede undersøgelser er afgørende for at kunne afdække problemets størrelse. Disse undersøgelser vil samtidig være grundlaget for at kunne iværksætte den nødvendige afværgeindsats. Antallet af undersøgelser er her betydende for, hvornår et overblik kan tilvejebringes.

Indsatsen over for punktkilderne er en del af regionens indsats efter reglerne i jordforureningsloven. Sikring af rent grundvand til drikkevandsformål er afhængig af flere forskellige indsatser. Ud over regionernes indsats overfor punktkilder er kommunerne og vandforsyningerne ansvarlig for indsats mod f.eks. landbrugets anvendelse af gødningsstoffer og pesticider på markerne (fladekilder). En koordineret indsats og samarbejde med kommunerne er afgørende for at sikre grundvandet mod forurening, og derfor lægges der med forslaget også op til en koordinering med vandforsyningernes overvågning af grundvandet.

Digitalisering af jordforureningsdata

Fremadrettet ibrugtages et IT-baseret værktøj kaldet GeoTizer til digitalisering af gamle miljødata. Systemet vil betyde en mere effektiv og sikker oprettelse af analoge data i en digital form – til gavn for både egen brug og samarbejde med eksterne myndigheder og rådgivere. Der afsættes 0,3 mio. kr. til formålet.

Verificering af råstoffer i kortlagte områder i Vendsyssel

Forligspartierne afsætter med budget 2020 0,5 mio. kr. til udførelse af ca. 35 borerer fordelt på fem kortlægningsområder i Vendsyssel. Borerne foreslås udført til eftervisning af råstoffernes kvalitet og anvendelighed.

Efter reglerne i råstoflovens §5 er det Regionens opgave at udføre kortlægning af råstofforekomsterne på landjorden til brug for udarbejdelse af en råstofplan. I forhold til det konkrete forslag til budgettet er der fokus på kortlægning af sand, grus og stenforekomster i et område af regionen, hvor forekomsterne af kvalitetsmaterialer er begrænsede, og alternativer til disse typer materialer findes i stor afstand her til. Kendskab til råstofforekomsterne er betydende for dels forsyningsikkerhed og dels for at kunne forhindre at der planlægges for andet, fx byudvikling, etablering af infrastrukturanlæg og lignende inden for de udlagte graveområder.

3.2 Et sammenhængende Nordjylland

Ny plan for bæredygtig mobilitet

Forligspartierne ønsker med budgetforliget for 2020 at understrege, at god mobilitet er afgørende for Nordjylland. Der vil derfor i 2020 blive vedtaget en ny masterplan for mobilitet med udgangspunkt i en vision om bæredygtig mobilitet frem mod 2030, baseret på brugernes behov og deres faktiske og oplevede mobilitet. Her vil der blive set på alle brugere: Børn og unge, pendlere, virksomheder, turister og ældre. Bæredygtig mobilitet skal tænkes ind i både miljømæssig, økonomisk og social bæredygtighed, og balancere disse i forhold til den geografiske kontekst.

Fokusområder og mål vil være at:

- Fremme grønne transportformer
- Forbedre mobiliteten i landdistrikter
- Styrke udvekslingen mellem land og by
- Mindske trængsel i og omkring de større byer
- Styrke den regionale og internationale opkobling
- Forbedre trafikssikkerheden

Grønne busser

Forligspartierne afsætter i 2020 knap 1 mio. kr. til finansiering af merudgifter ved overgang til fem klimavenlige biogasbusser på de regionale ruter. Biogasbusserne skal erstatte dieseldrevne busser. I løbet af 2020 ventes der endvidere indgået aftale om, at resten af de regionale busser (63 busser) overgår til biogas i forbindelse NTs 25. udbud. Sidstnævnte får først budgetvirkning i 2021.

I 2020 iværksættes endvidere et længe planlagt pilotprojekt med afprøvning af tre brintbusser på udvalgte regionale og kommunale ruter. Forsøget vil vise, om brintbusser kan blive et bæredygtigt alternativ til konventionelle brændstoffer. Med henblik på etablering af tankningsfaciliteter til brint-busserne, afsætter forligspartierne også i 2020 et beløb på 1 mio. kr. til finansiering fra regional side.

Sikring af stabil togdrift

Region Nordjylland har siden august 2017 haft det økonomiske ansvar for den regionale togekørsel nord for Skørping. Denne overtagelse vil i årene fremover føre til en udvidelse af kørslen med op til 70%. Allerede fra 2019/20 er der planlagt en udvidelse med 25%. Togdriften bliver imidlertid udfordret i 2020, da der er udmeldt omfattende sporarbejder fra Banedanmarks side.

Det er sporarbejder af et omfang, som vil give store og umiddelbare konsekvenser for passagerne, men som også på sigt kan føre til færre passagerer. Forligspartierne vil følge udviklingen tæt.

I NTs budget for 2020, som indgår i Regionsrådets budget for 2020, er der afsat midler til erstatningskørsel med bus i de situationer, hvor der ikke kan køres med tog.

Optimering af den kollektive trafik

I budgettet for 2019 blev der afsat en pulje til kollektiv trafik på 5 mio. kr. til styrkelse af mobilitet indenfor den kollektive trafik. Denne pulje fortsættes i 2020 med en reduktion på 1,6 mio. kr. Puljen reduceres således med baggrund i, at der af tekniske årsager ikke kan åbnes nye stationer før efter 2024, som det ellers skete med Hjørring Øst i 2019. Forligspartierne er villige til at se på muligheden for nye stationer, når det igen teknisk kan lade sig gøre - under forudsætning af kommunal medvirken og medfinansiering.

3.3 Et kompetent Nordjylland

Uddannelse og sundhed

Som opfølgning på Sundhedsprofil 2018 og Nordjysk Uddannelsesindblik 2018, hvoraf det ses, at sundhedstilstanden for de unge (både fysisk og psykisk) påvirker deres livssituation, herunder fastholdelse i uddannelse, ønsker forligspartierne en stærkere indsats på dette område. Efter norsk forbillede udarbejdes og afprøves en model for, hvordan ungdomsuddannelserne kan fremme de unges fysiske og psykiske sundhedstilstand for at ruste dem til gennemførelse af uddannelse. Modellen kan eventuelt føre frem til en form for certificering, hvor skolerne skal opfylde en række kriterier for et godt sundheds- og trivselsmiljø. Der afsættes 0,3 mio. kr. til formålet.

Styrkelse af decentrale uddannelsesudbud

Udbuddet af uddannelsesmuligheder uden for de store byer er de sidste 10-20 år faldet. Det gælder lige fra ungdomsuddannelserne til de videregående uddannelser. Som afsæt for igangsætning af initiativer, der kan styrke de decentrale uddannelsesmuligheder, ønsker forligspartierne, at der udarbejdes en kortlægning/analyse af udviklingen i uddannelsesudbuddene i Nordjylland koblet med udviklingen i de unges uddannelsesvalg, uddannelsesniveauer mv. inden for de seneste to årtier. I tilknytning hertil ønskes der oprettet en pulje til iværksættelse af initiativer, fx uddannelsesfællesskaber (campus), nye uddannelsesstilbud i yderområderne og forlagt uddannelse, hvor større uddannelsesinstitutioner opretter forløb udenfor de store byer. I 2020 afsættes 0,5 mio. kr. til forarbejde og analyse. Når resultatet heraf foreligger, vil forligsprojekterne se velvilligt på at finde midler til igangsætning af relevante initiativer.

Sundhedsinnovation

Et aktuelt emne for regionens innovationsindsats er digitalisering af processer og rutiner knyttet til pleje og behandling. Digitalisering kan bruges til både at sætte patienten endnu mere i centrum, fordi man principielt meget nemmere kan nå ud til den enkelte borger, samt til samtidig at effektivisere. Et andet aktuelt emne for innovation er en koordineret nordjysk indsats, der bidrager til realisering af regeringens plan for Life Science, jf. økonomiaftalen for 2019 med regeringen. Formålet med indsatsen vil være at udvikle nye innovative behandlingsmuligheder, styrke forskning og innovation, og øge eksporten inden for sundhedsteknologi.

Med henblik på at styrke innovationen og den digitale transformation på sundhedsområdet, afsætter forligspartierne i 2020 yderligere 4,2 mio. kr. oven i den eksisterende pulje på 10,2 mio. kr. Puljen kan søges af regionale institutioner og partnerskaber med gode ideer og/eller anvendes til at indfri særligt prioriterede initiativer på området, som Regionsrådet måtte prioritere.

Kultur

Kulturpulje

Region Nordjylland har gennem årlige investeringer (tilskud) siden 2007 sat et markant præg på udviklingen af det nordjyske kulturliv. Forligspartierne ønsker, at indsatsen på det kulturelle område fastholdes inden for rammerne af den nuværende kulturudviklingspulje på 5,1 mio. kr. Dette betyder også, at aktiviteterne i relation til Kulturrådet på Mors fortsættes uændret.

Nye samarbejdsprojekter

Forligspartierne noterer sig, at der har været politisk drøftelse mellem Region Nordjylland og Mariagerfjord Kommune om evt. afholdelse af et europæisk folkemøde i Mariager. I første omgang vil der være behov for at gennemføre et forprojekt.

Forprojektet har to hovedformål. Først og fremmest skal der udarbejdes en gennemgående analyse af det europæiske folkemøde, hvor der skabes klarhed over finansieringsbehovet til folkemødet samt de offentlige (primært kommunens) direkte og indirekte omkostninger ved afholdelse af et tilbagevendende internationalt event i Mariager. Det andet formål er at afsøge muligheden for ekstern økonomisk opbakning til afholdelse af selve folkemødet, så projektet evt. kan fortsætte videre ind i næste fase.

Byrådet i Mariagerfjord Kommune ser gerne, at det bliver et fælles nordjysk projekt og ønsker derfor, at Regionen engagerer sig i arbejdet. I første omgang i form af medfinansiering til et forprojekt. Forligspartierne ser positivt på, at der bliver kigget på muligheder og er indstillet på at medfinansiere forprojektet med 0,2 mio. kr. Finansieringen vil ske indenfor den samlede ramme til regional udvikling. Da der også vil være et væsentligt perspektiv i et europæisk folkemøde i Mariager for Region Midtjylland, vil der også fra kommunens side blive søgt støtte i Region Midtjylland til gennemførelse af forprojektet.

Øvrigt

Der afsættes yderligere 0,3 mio. kr. under kontingenter og medlemskaber for at sikre tilstrækkelig finansiering af EU-kontoret efter bortfald af støtte fra Vækstforum. Dette vil sikre, at kontoret fortsat kan have fuld fokus på at hente finansiering hjem til Nordjylland fra EUs forskellige fonde.

4 Anlæg

Sundhedsområdet

I prioriteringen af anlægsbudgettet på sundhedsområdet har det været centralt for forligspartierne at sikre anskaffelse og implementering af regionens nye elektroniske patientjournal (NordEPJ) – samtidig med, at der afsættes midler til fortsættelse af de større igangværende anlægsprojekter. Det gælder særligt den fortsatte udflytning af funktioner til det nye universitetshospital i Aalborg Øst, etablering af et rensningsanlæg, fortsatte arealerhvervelser og vejtilslutninger samt igangsætning af etableringen af +Bussens infrastruktur.

Forligspartierne noterer sig yderligere, at det har været muligt at prioritere en række nye anlægsprojekter indenfor en stram anlægsramme. Det gælder blandt andet en rokadeplan i den dermatologiske funktion med samling på én etage med forbedrede arbejdsgange og flow på Aalborg Universitetshospital. Herudover styrkes den undervisningsmæssige indsats med nye og bedre undervisningslokaler på Regionshospitalet i Hjørring for at understøtte hospitalets uddannelsesmæssige forpligtelse for lægestuderende i 2. del af deres uddannelsesforløb. Ligeledes prioriteres midler til bedre behandlingsfaciliteter på et intensivt sengeafsnit i Psykiatrien i Brønderslev. Endelig er der også afsat en reservepulje på 5,1 mio. kr. til mindre anlægsarbejder, nedbrud mv.

I forbindelse med anlægsprioriteringen for 2020 er der indarbejdet perspektiver til gennemførelse af flere større anlægsinvesteringer frem mod år 2032. Der arbejdes med det "lange lys" på fortsat udflytning af yderligere kliniske funktioner fra Syd til Øst-matriklen, sikring af drifts- og forsyningsikkerhed til Sygehusapotekets produktionsfaciliteter samt fortsættelse af den udarbejdede perspektivplan fra 2018 for Regionshospital Nordjylland i Hjørring med nybyggeri til blandt andet kliniske funktioner samt forskning og uddannelse.

Specialektoren

I forhold til Specialektorens virksomhed er det centralt, at der kan reageres hurtigt på ændringer i kommunernes efterspørgsel, og at tilbuddene tilpasses i overensstemmelse hermed. For at imødekomme dette vil der i 2020 være særligt fokus på udvidelse og ombygning af ungdomshjemmet ved Aktivitets- og Botilbud på tilbuddet Center for Døvblindhed og Høretab for at sikre længerevarende botilbud til målgruppen for voksne med døvblindhed. Desuden afsættes der fortsat midler i en udviklingspulje, således at Specialektoren kan sikre, at de fysiske rammer på tilbuddene understøtter de skiftende behov både nu og fremadrettet.

5 Prioritering på sundhedsområdet drift

Budgetforlig - Sundhed		Budget 2020
		Mio.kr.
Opdriftskatalog 2020		
1.1 Trædesten til fremtiden		
1.1.1 NAU: Fortsættelse af opsparing og finansiering af bygningsudgifter		29,10
1.1.2 NAU: Digitaliseringsindsatser		6,30
1.1.3 NordEPJ – Ny elektronisk patientjournal		6,80
Total		42,20
1.2 Kapacitetsplanlægning		
1.2.1 Optimering af det billeddiagnostiske område		2,00
1.2.2 Udvidelse af kræftkapacitet - Kræftplan IV (12,7 mio.kr.)		-
1.2.3 Nye retningslinjer, vejledninger og anbefalinger samt uforudsete udgifter		5,00
1.2.6 Styrkelse af det ambulante område i Børne- og ungdomspsykiatrien		5,00
1.2.7 Styrkelse af psykioseområdet – Implementering af F-ACT teams		5,00
1.2.8 Permanentgørelse af Demensklinikken		5,20
Total		22,20
1.3 Akutområdet		
1.3.2 Etablering af nyt fælles 1-1-3 nummer		1,70
1.3.3 Akutlægebil i Thisted		2,45
Total		4,15
1.4 Det nære sundhedsvæsen		
1.4.2 Praksisplan for speciallæger – Udvidelse af kapacitet		1,00
1.4.3 Udviklingen med og i almen praksis		2,00
Total		3,00
1.5 Medicin og lægelige artikler		
1.5.1 Vækst i medicinudgifter		40,00
1.5.3 Særydelser		30,00
1.5.4 Lægelige artikler		6,40
1.5.5 Flash glukosemålere		2,90
Total		79,30

Budget 2020	
Budgetforlig - Sundhed	
Mio.kr.	
Opdriftskatalog 2020	
1.6 Personlig medicin	
1.6.1 Opstart af personlig medicin i Region Nordjylland	3,00
Total	3,00
1.7 Digital Transformation	
1.7.1 Digitalisering og IT – Udvikling i drift og projekter	14,00
1.7.2 Informationssikkerhed	2,90
Total	16,90
1.9 Lighed i sundhed	
1.9.1 Liaison somatik	1,00
1.9.2 Helbredsprofilen	0,60
Total	1,60
1.10 Lægeuddannelse	
1.10.1 Øget dimensionering i den lægelige videreuddannelse	33,30
1.10.2 Uddannelse af medicinstuderende	1,80
Total	35,10
1.11 Uafviselige udgifter på sundhedsområdet	
1. Tjenestemandspensioner	13,00
2. Barselsfond	8,00
3. Bortfald af indtægter fra kommunal finansiering	6,50
4. Systemudgifter vedrørende Praksisområdet	2,90
5. Patientafregning på fællesområdet	3,10
6. Helårsvirkninger og tekniske justeringer	-1,20
Total	32,30
Yderligere ønsker til udvidelser	
ITOP-pulje. Bedre arbejdsforhold, dialog, introforløb og arbejdsmiljø	4,00
Total	4,00
Opdriftskatalog - regional finansiering	243,75
Råderum Budget 2020, jf. Økonomiaftalen	-134,00
Anslået finansieringsbehov, såfremt alt skal finansieres (A+B)	109,75

Budgetforlig - Sundhed	Budget 2020
	Mio.kr.

Omprioriteringskatalog

1.2 Kapacitetsplanlægning	
1.2.10 Klimarejser	-1,30
1.2.13 Kompetencecenter for sårbare patienter - nyt navn og ny profil	-0,50
Total	-1,80

1.3 Akutområdet	
1.3.4 Tilbageløbsmidler Den Præhospitale Virksomhed	-3,20
Total	-3,20

1.5 Medicin og lægelige artikler	
1.5.2 Særlige medicinindsatser	-10,00
1.5.6 Artikler vedrørende Patienter i eget hjem	-5,00
Total	-15,00

1.7 Digital Transformation	
1.7.3 Finansiering af digitalisering ift. sundhedsinnovation	-4,20
1.7.4 Brug af IT-konsulenter	-1,00
Total	-5,20

1.8 Fælles løsninger	
1.8.1 Administrativ besparelse	-6,00
1.8.2 Indkøbsområdet	-10,00
1.8.3 Patienterstatninger	-5,00
1.8.4 Gennemgang af sundhedsområdets puljer	-6,00
Total	-27,00

Yderligere omprioritering	
Dansk Center for Partikkelterapi - mindreudgifter éngangsmidler i 2020	-2,00
Rammerreduktion på ledelse	-3,55
Total	-5,55

Konkret omprioritering	-57,75
-------------------------------	---------------

Teknologibidrag	-52,00
------------------------	---------------

6 Prioritering Regional udvikling

Regional udvikling - overblik	Budget 2020
Udvidelses-/reduktionsforslag	mio. kr.
Fremskrevne "basis-ændringer"	
Fald i efterregulering på kollektiv trafik fra 21 mio. kr. i 2019 til 17,4 mio. kr. i 2020	3,5
Stigende entreprenørudgifter - stigende brændstofpriser og overgang til biogas på 9 ruter	4,1
Regionens forpligtigelse til +Bus er indfriet i 2019	-10,5
Diverse: Hovednet (-3,1 mio. kr.), brintbusser (+1,0 mio. kr.), miljødiesel (+0,7 mio. kr.), garanti NJ (-1,3 mio. kr.)	-2,7
Undersøgelser i 2019 iværksat om bl.a. pesticider og forekomst af råstoffer. Bortfalder teknisk i 2020	-2,7
Budgetbrikker	
Miljø: Pesticider (0,5 mio. kr.), digitalisering af jorddata (0,3 mio. kr.), verificering af råstoffer (0,5 mio. kr.)	1,3
Uddannelse: Sammenhæng mellem uddannelse og sundhed	0,3
Uddannelse: Styrkelse af decentrale uddannelsesudbud baseret på analyse af de unges uddannelsesvalg	0,5
EU-kontor: 0,3 mio. kr. til at sikre tilstrækkelig finansiering af EU-kontoret efter Vækstforum	0,3
Total udvidelser og reduktioner	-5,9
Råderum i økonomiaftale - negativ	1,3
Yderligere ønsker til udvidelse/reduktion	
Forhøjelse af klimapulje mhp madspild, affaldssortering, genbrug af hospitalsudstyr og "plante blomster og træer"	2,0
Reduktion i infrastrukturpulje	-1,6
Forhøjelse af innovationspulje med særligt fokus på it/digitalisering	4,2
Total	4,6
Samlet balance	0,0

7 Investeringsoversigter

7.1 Sundhedsområdet

Investeringsoversigt for Sundhedsområdet 2020 til 2023	Forventes afholdt før 2020	2020	2021	2022	2023	Efterfølgen de år	Overslag i alt
Aalborg Universitetshospital							
Reservationspulje Syd og Øst - bla. mindre ombygninger				30.000	32.000		62.000
Rokadeplan i den dermatologiske funktion - Aalborg		4.000					4.000
I alt Aalborg Universitetshospital		4.000		30.000	32.000		66.000
Øst-matriklen							
Arealerhvervelse	8.400	1.500	1.500				11.400
Udvidet Serviceby	138.059	25.071	61.573				224.703
Infrastrukturomkostninger ved regional finans. projekter	24.811	8.000	15.984	20.880			69.675
Vej- og stitilslutninger	7.799	8.205	13.310				29.314
Onkologi, incl. én acceletator	8.837	2.000	35.097	64.622			110.556
Onkologi, ekstra acceletator				19.123	10.588		29.711
Koblingszone - SUND	10.110	7.428	25.901				43.439
Endokrinologisk ambulatorie ifm. Steno Diabetes Center			3.165	12.149			15.314
Flytning af pavilloner samt indkøb af nye	2.000	8.780					10.780
Flytning af Projektafdelingen til servicebyen		5.717	2.450				8.167
Bustrace til +Bus, projektering/forundersøgelse		2.000					2.000
Rensningsanlæg		30.000	10.000				40.000
Næste etape							
Fremrykket udflytning af funktioner fra matrikel Syd til Øst	3.000	3.191	9.188	22.853	124.553	347.626	510.411
Udflytning af Onkologi samt øvrigt Syd						700.000	700.000
I alt Øst-matriklen	203.016	105.057	187.152	127.478	135.141	1.047.626	1.805.470
Psykatri Øst-matriklen							
Psykatri - etape 1	202.961	85.351	5.105				293.417
Satspuljemidler (83 mio. kr.)	-83.000						-83.000
I alt Psykiatri - Øst-matriklen	119.961	85.351	5.105				210.417
Regionshospital Nordjylland							
Kvinde-barn hus etape 2 - Hjørring	206.685	10.799					217.484
Undervisningslokaler til medicinstuderende - Hjørring		3.000					3.000
Ny Behandlingsbygning etape 3 - Hjørring			7.323	40.867	63.959	158.562	270.711
Fortsættelse af perspektivplan, del 1 Laboratorier - Hjørring						130.000	130.000
Fortsættelse af perspektivplan, del 2 Forskning/udd. samt							
Parkeringspladser -Hjørring						120.000	120.000
I alt Regionshospital Nordjylland	206.685	13.799	7.323	40.867	63.959	408.562	741.195
Sygehusapoteket							
Cytostatika- og antibiotikaproduktion						120.000	120.000
I alt Sygehusapoteket						120.000	120.000
Psykiatrien Brønderslev							
Bygningsændringer			520	4.755			5.275
I alt Psykiatrien Brønderslev			520	4.755			5.275
Fælles puljer							
NordEPJ		21.000	31.000	28.000			80.000
Elevatorpulje	15.307	893					16.200
APV (arbejdsmiljøforbedringer)		3.500	3.500	3.500	3.500		
Forundersøgelser mm		4.500	3.500	3.500	3.500		
IT-investeringer		15.000	15.000	15.000	15.000		
Reservepulje til mindre anlægsarbejder		5.100	5.100	5.100	5.100		
I alt fælles puljer	15.307	49.993	58.100	55.100	27.100		
Total		258.200	258.200	258.200	258.200		

Den budgetterede omsætning ved Kvalitetsfondsprojektet Nyt Aalborg Universitetshospital udgør 1,093 mia. kr. i 2020 svarende til forudsætningerne i Økonomiaftalen.

7.2 Speciaalsektoren

Investeringsoversigt for Speciaalsektoren 2020 til 2023	Forventes affholdt før 2020	2020	2021	2022	2023	Efterfølgen de år	Overslag i alt
Nyt specialbørnehjem Nord		15.800	19.000	7.400			42.200
10 boliger på CDH til voksne med døvblindhed		11.500					11.500
14 boliger ved CDH til voksne med høretab	11.000	7.000					18.000
Fællespulje		5.000	5.000	5.000	5.000		20.000
Udviklingspulje		15.000	15.000	15.000	15.000		60.000
Anlægsramme		54.300	39.000	27.400	20.000		140.700
Investeringsramme - øvrige driftsmidler		2.500	2.500	2.500	2.500		
I alt anlægs- og investeringsramme		56.800	41.500	29.900	22.500		150.700